

Podstawowe grupy ryzyk w ramach Grupy Kapitałowej LOTOS i kluczowe ryzyka zidentyfikowane w ramach poszczególnych grup

Grupy ryzyk

Główne ryzyka

Ryzyka polityczne i prawne

- Konflikt Ukraina-Rosja i wynikające z niego sankcje UE nałożone na Rosję.
 - Plany wdrożenia nowych regulacji unijnych, a w szczególności projekt zaostrzonej polityki klimatycznej UE do roku 2030. UE proponuje podwoić redukcję emisji gazów cieplarnianych do 40%, zwiększając udział OZE do 27%, przy jednoczesnym podniesieniu współczynnika rocznej redukcji emisji CO₂ w ETS z 1,7% do 2,2%.
 - Brak kompleksowych rozwiązań legislacyjnych dla sektora naftowego.
-

Ryzyka reputacyjne i społeczne

- Zdarzenia, które mogą wpłynąć na postrzeganie firmy i wartość marki LOTOS. Czynniki niezależne od firmy to m.in. pogorszenia się reputacji branży, w której działamy. Czynniki wynikające bezpośrednio z działalności firmy to m.in. utrudnienia w dostawach produktów lub pogorszenie się ich jakości oraz awarie.
 - [Ryzyko nadużyć](#) związane m.in. z wszelkimi formami działań korupcyjnych.
-

Ryzyka poszukiwawczo - wydobywcze

- Ryzyko szacowania zasobów i rezerw węglowodorów odkrytych otworami wiertniczymi.
- Ryzyko odwiercenia negatywnego otworu bez przyływu węglowodorów.
- Ryzyko awarii urządzeń i infrastruktury wydobywczej z powodu ograniczonej trwałości lub niewłaściwej eksploatacji.
- Ryzyko eksploatacji infrastruktury - takie jak: rozlew ropy, kolizja morska, pożar, erupcja – mogące skutkować skażeniem ekologicznym, wypadkiem ciężkim oraz śmiertelnym pracownika, ograniczeniem lub wstrzymaniem produkcji, a także powodować duże nakłady finansowe związane z usuwaniem szkód czy nałożonymi karami.
- Ryzyko braku pełnej kontroli nad realizacją wspólnych przedsięwzięć – z uwagi na zaangażowanie w projekt przynajmniej dwóch partnerów.
- Ryzyko makroekonomiczne – w 2015 roku dotyczyło w szczególności spadku cen ropy naftowej, który przełożył się na pogorszenie parametrów ekonomicznych oraz opłacalność projektów inwestycyjnych w obszarze poszukiwawczo-wydobywczym, jak również pogorszenie warunków uzyskania finansowania zewnętrznego dla tych projektów.
- [Ryzyko wzrostu zobowiązań związanych z zaangażowaniem Grupy Kapitałowej LOTOS w projekcie YME.](#)

Ryzyka operacyjne związane z rafinerią

- Ryzyko techniczne, związane z możliwością wystąpienia poważnych awarii lub trwałych uszkodzeń infrastruktury.
 - Ryzyko związane z bezpieczeństwem pracy – dotyczy wystąpienia wypadków i innych zagrożeń związanych z narażeniem pracowników na oddziaływanie czynników niebezpiecznych i uciążliwych.
 - Ryzyko związane ze zmianami legislacyjnymi w zakresie REACH (rozporządzenie PE i Rady regulujące kwestie stosowania chemikaliów, poprzez ich rejestrację i ocenę oraz, w niektórych przypadkach, udzielanie zezwoleń i wprowadzanie ograniczeń obrotu).
-

Ryzyka środowiskowe

- Ryzyka związane z limitami uprawnień do emisji CO₂ - dotyczą wzrostu cen i braku odpowiedniej liczby uprawnień do emisji CO₂, którego konsekwencją będą konieczne do poniesienia koszty w celu zakupu odpowiedniej liczby jednostek.
 - Ryzyka związane z koniecznością uzyskania nowych pozwoleń lub zmiany warunków już posiadanych pozwoleń.
 - Ryzyka związane z dostosowaniem się do nowych przepisów odnośnie wdrażania najlepszych dostępnych technik tzw. BAT (ang. Best Available Techniques).
-

Ryzyka finansowe

- Ryzyko cen surowców i produktów naftowych – wyniki operacyjne są w istotnym stopniu uzależnione od różnicy pomiędzy notowaniami sprzedawanych produktów naftowych a notowaniami ropy.
 - Ryzyko cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO₂) - w 2015 roku Grupa LOTOS zarządzała ryzykiem całej fazy III Europejskiego Systemu Handlu Uprawnieniami do emisji CO₂ przypadającej na lata 2013–2020 ([więcej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2015](#)).
 - Ryzyko utraty płynności związane z zapewnieniem terminowej realizacji wszystkich zobowiązań. Może ono wynikać z niewłaściwego dopasowania strumieni płatności należności i zobowiązań lub nieadekwatnego poziomu finansowania działalności.
 - Ryzyko walutowe – walutą sprawozdawczą i funkcjonalną Spółki oraz większości spółek Grupy Kapitałowej LOTOS jest polski złoty (zł), natomiast ceny ropy i produktów naftowych są denominowane w lub powiązane z dolarem amerykańskim (USD).
 - Ryzyko stopy procentowej – Grupa LOTOS jest narażona na ryzyko wahań stóp procentowych, których wzrost powoduje zwiększenie kosztów obsługi zadłużenia w zakresie zaciągniętych kredytów bankowych i pożyczek opartych o zmienne stopy procentowe.
 - Ryzyko kredytowe partnerów transakcji handlowych - prowadząc działalność handlową realizowana jest sprzedaż produktów i usług dla podmiotów gospodarczych z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów za dostarczone produkty i usługi.
 - Ryzyko ograniczenia lub zmiany warunków dostępu do zewnętrznego finansowania – część inwestycji Grupy LOTOS i jej spółek zależnych, jak i ich bieżąca działalność jest lub może być finansowana zewnętrznymi środkami dłużnymi
 - Ryzyko niekorzystnych zmian przepisów podatkowych, interpretacji lub orzecznictwa sądowego – może ono skutkować wzrostem istotnych obciążeń podatkowych (akcyzy, podatku od nieruchomości, CIT), a także powstaniem ryzyka podatkowego w transakcjach, w których przedtem ono nie występowało.
-

Ryzyka handlowe

- Ryzyka związane z zakłóceniami ciągłości dostaw lub z mniejszą podażą ropy naftowej – Grupa Kapitałowa LOTOS nie posiada aktywów wydobywczych, które pokrywałyby w całości jej zapotrzebowanie na ropę naftową do przerobu, w związku z czym jest ona uzależniona od zakupów ropy naftowej od innych dostawców.
- Ryzyko zmian marż realizowanych na sprzedaży produktów – postępująca w ostatnich latach konsolidacja na polskim rynku paliwowym, zwiększająca konkurencję cenową oraz duża dynamika zmian zachodzących w ogólnoświatowej sytuacji makroekonomicznej są głównymi czynnikami ryzyka.
- Ryzyko mniejszego popytu krajowego - czynniki makroekonomiczne (PKB, sytuacja na rynku pracy, poziom produkcji przemysłowej itp.) w przypadku negatywnej tendencji mogą wpływać na zmniejszenie krajowego zapotrzebowania na produkty paliwowe.
- Ryzyko wzrostu szarej strefy - w ostatnich latach można zaobserwować w Polsce wzrost nielegalnego obrotu paliwami, szczególnie olejem napędowym. Szara strefa stanowiła w 2015 roku ok. 18% konsumpcji oleju napędowego w Polsce, a w 2014 ok. 20%.

Dodatkowo w 2015 roku Grupa Kapitałowa LOTOS zdefiniowała 2 nowe ryzyka korporacyjne:

■ **Ryzyko ewentualnych szkód środowiskowych w działalności poszukiwawczo-wydobywczej**

Zidentyfikowaliśmy je w obliczu rozwoju działalności wydobywczej na Morzu Bałtyckim i rosnących wolumenów wydobycia węglowodorów. Ocena i analiza ryzyka umiejscowiła to ryzyko w obszarze ryzyk umiarkowanych, tzn. o niskim poziomie prawdopodobieństwa jego wystąpienia, ale o bardzo wysokich skutkach, tak finansowych, jak i reputacyjnych. Zdefiniowaliśmy szczegółowy sposób zarządzania ryzykiem i uruchomione zostały środki kontroli oraz metody i harmonogramy ich weryfikacji.

■ **Ryzyko strat finansowych powstałych w wyniku prowadzenia działalności handlowej w kontekście ewentualnego uczestnictwa w karuzeli podatkowej**

Ryzyko zostało wprowadzone do rejestru ryzyk po otrzymaniu decyzji Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy w sprawie niezachowania należytej staranności w zawieraniu transakcji obrotu paliwami z kontrahentami. Grupa LOTOS jako bezpośredni sprzedawca paliw zawsze dochowuje należytej staranności tak przy doborze kontrahentów handlowych w obrocie paliwami, jak i w konstrukcji umów handlowych. Identyfikacja tego ryzyka doprowadziła do systemowego przeglądu procedur i instrukcji wewnętrznych. W konsekwencji doprowadziło to do zoptymalizowania procesu doboru kontrahenta oraz zawierania umów handlowych w spółkach Grupy Kapitałowej LOTOS. Korekta tego procesu zabezpieczy nas przed kolejnymi incydentami oraz wpłynie na ograniczenie tzw. szarej strefy paliw w Polsce.